

AL-HIKMAH

Jilid	12	ISSN 1985-6822	2020
No.	2		1442

- PENGGUNAAN BAHAN BANTU MENGAJAR BERTEKNOLOGI DALAM PENGAJARAN GURU TAHFIZ MODEL ULUL ALBAB (TMUA)...3-18
Muhd Zulhilmi Haron, Mohd Muslim Md Zalli, Siti Noor Aneeis Hashim, Ahmad Rusli Abdul Gani & Ismail Salleh
- SUMBANGAN GURU PENDIDIKAN ISLAM DALAM AMALAN BIMBINGAN DAN KAUNSELING TERHADAP PELAJAR DAN RAKAN GURU DI SEKOLAH ...19-34
Ruslan Hassan, Farid Mat Zain, Kaseh Abu Bakar & Azmul Fahimi Kamaruzaman
- TAHAP PENCAPAIAN HAFAZAN MURID TAHFIZ MODEL ULUL ALBAB (TMUA) SEKOLAH MENENGAH ...35-52
Siti Nurjanah Mastor Mustafa, Siti Aisyah Johan & Jimaain Safar
- PENERIMAAN PENDEKATAN KEAGAMAAN DALAM PEMULIHAN BANDUAN DI PENJARA MALAYSIA ...53-74
Siti Jamiaah Abdul Jalil, 'Adawiyah Ismail, Abu Dardaa Mohamad, Nor Raudah Siren, Juwairiah Hassan, Khairul Hamimah Mohamad Jodi & Labiba Ahmad
- FUNGSI RUNDINGCARA BAGI MENGUKUHKAN HUBUNGAN PASANGAN BERMASALAH DALAM PERKAHWINAN ...75-92
Mohamad Pairuz Suhairi Abdullah & Zainab Ismail
- HUBUNGAN PAS DENGAN NON-MUSLIM DALAM PERSAINGAN POLITIK ISLAM DI MALAYSIA 1951-2020 ...93-114
Muhamad Faisal Ashaari, Nor Syuhada Roslan & Zulkefli Aini
- PERANAN PUTERA RAJA DALAM TADBIR URUS MUGHAL: TUMPUAN TERHADAP AWRANGZIB ...115-136
Mohamad Zulfazdlee Abul Hassan Ashari, Mohd Roslan Mohd Nor, Ezad Azraai Jamsari, Md Yazid Ahmad & Noorsafuan Che Noh

Penggunaan Bahan Bantu Mengajar Berteknologi dalam Pengajaran Guru Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA)

The Use of Technology-Assisted Teaching Aids Among Tahfiz Teachers in
Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) School

*MUHD ZULHILMI HARON
MOHD MUSLIM MD ZALLI
SITI NOOR ANEIS HASHIM
AHMAD RUSLI ABDUL GANI
ISMAIL SALLEH

ABSTRAK

Program Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) telah dilaksanakan mulai tahun 2014 di dalam kurikulum sekolah menengah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM). Namun hasil laporan penarafan pelaksanaan program TMUA tahun 2017 menunjukkan terdapat beberapa kelemahan dalam pelaksanaan program ini antaranya penggunaan Bahan Bantu Mengajar (BBM) berteknologi kurang mendapat perhatian guru tahfiz dalam pengajaran mereka. Penggunaan BBM berteknologi telah terbukti dalam meningkatkan keberkesanan pengajaran guru di dalam bilik darjah. Artikel ini meninjau pola penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru bagi program TMUA serta persepsi guru terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru bagi program TMUA berdasarkan Latihan Dalam Perkhidmatan (LADAP) Pembelajaran Abad Ke-21 (PAK21). Seramai 30 orang guru telah terlibat sebagai responden dalam artikel ini. Dapatan menunjukkan pola penggunaan BBM berteknologi adalah sederhana hingga tinggi namun tidak terdapat perbezaan dalam kalangan guru yang mengikuti LADAP PAK21 terhadap penggunaan BBM berteknologi. Kesimpulannya, guru mempunyai persepsi yang positif terhadap kepentingan penggunaan BBM berteknologi namun tahap penggunaannya masih di peringkat sederhana. Ini menunjukkan bahawa kesedaran dan galakan dalam penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru-guru tahfiz perlu dipertingkatkan.

Kata kunci: *Bahan Bantu Mengajar berteknologi, latihan, guru, tahfiz, TMUA*

ABSTRACT

Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) program has been implemented since 2014 in Malaysian secondary school's curriculum under the Ministry of Education Malaysia (MOE). However, the results of the TMUA implementation rating report in 2017 show that there were some weaknesses in the implementation of this program and among them is the use of technology-assisted teaching aids which was not given prioritized attention by the tahfiz teachers to practice it in their teachings. The use of technology-assisted teaching aids in teaching and learning (T&L) has been proven to improve teachers' teaching and students' learning in the classroom. This article examines the pattern of using technology-assisted teaching aids among tahfiz teachers while running the TMUA program and their perceptions on using technology-assisted teaching aids for TMUA program based on their 21st Century Learning In-Service Training (LADAP) (PAK21). A total of 30 teachers were involved as respondents in this study. The findings of the study show that the usage patterns of the technology-assisted teaching aids is moderate. Besides, there are no differences found in teachers' instructions, especially those who had followed "LADAP PAK21". In conclusion, although the teachers positively perceive the importance of using technology-assisted teaching aids in teaching, their technology-assisted teaching aids usage level is still moderate. This shows that the level of awareness and encouragement in using technology-assisted teaching aids among tahfiz teachers needs improvement.

Keywords: *Technology-assisted teaching aids, training, teacher, tahfiz, TMUA*

PENDAHULUAN

Teknologi semakin luas digunakan dalam kehidupan harian menyebabkan semakin ramai yang menyedari kepentingan teknologi dan segala maklumat boleh diakses hanya dengan menggunakan hujung jari. Pelbagai usaha dan langkah yang diambil oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) dalam memperkasakan infrastruktur teknologi dalam pendidikan menunjukkan bahawa teknologi merupakan suatu alternatif yang efektif dalam meningkatkan kualiti pengajaran guru dalam bilik darjah. Guru memainkan peranan penting dengan memanfaatkan Bahan Bantu Mengajar (BBM) berteknologi dalam menghasilkan pengajaran yang interaktif (Muhd Zulhilmi et al. 2020). Kewujudan BBM menjadikan fungsi guru sebagai pemudah cara dalam usaha meningkatkan keberkesanan pembelajaran berpusatkan murid dengan hanya 25 peratus penglibatan guru di dalam bilik darjah (Kamarul Azmi et al. 2011). Guru-guru menyedari hakikat ini dalam rangka meningkatkan motivasi murid untuk memberikan sepenuh tumpuan kepada pengajaran guru dengan memanfaatkan pelbagai sumber kemudahan yang ada untuk meningkatkan

keberkesanan pembelajaran dan keupayaan regulasi sendiri murid (Mohd Muslim et al. 2020).

Walaupun terdapat banyak kajian yang dilaksanakan menunjukkan kelebihan penggunaan BBM berteknologi, namun tahap penggunaan teknologi masih pada tahap sederhana. Penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru Bahasa Melayu (Abdul Rasid & Hasmah 2013), Sejarah (Ahamad Rahim 2012), Pendidikan Islam peringkat sekolah menengah (Azizi 2015), Bahasa Arab (Ghazali Yusri 2012; Islam Husein 2014) dan Matematik (Syed Khalid 2018) berada pada tahap sederhana walaupun mempunyai persepsi yang tinggi terhadap penggunaan BBM berteknologi. Begitu juga penggunaan BBM berteknologi telah memberikan kesan positif terhadap perkembangan pembelajaran murid dalam mata pelajaran Pendidikan Islam peringkat sekolah rendah (Siti Fatimah & Ab. Halim 2010). Namun dengan kehadiran teknologi ini adakah ia memberikan impak dalam penyediaan BBM oleh guru di dalam bilik darjah terutama sekali bagi guru TMUA.

Anjakan Empat dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM 2013-2025) menyatakan bahawa transformasi perguruan sebagai profesion pilihan dengan memberikan penumpuan kepada aspek latihan dan pembangunan prestasi guru. Oleh itu, pihak sekolah sentiasa menganjurkan Latihan Dalam Perkhidmatan (LADAP) bertujuan membangun dan meningkatkan ilmu dan kemahiran guru agar selari dengan perubahan semasa termasuklah elemen PAK21. LADAP adalah penting demi memenuhi keperluan guru agar selari dengan arus transformasi pendidikan ke arah menghasilkan keberkesanan pengajaran guru di dalam bilik darjah (Ahamad Rahim 2012; Nor Hayati 2013; Mohd Izham & Mohd Sirat 2018).

Sehubungan dengan itu, artikel ini dihasilkan bertujuan memenuhi keperluan dalam usaha membantu guru TMUA dalam memahami kepentingan penggunaan BBM berteknologi dalam pengajaran mereka. Artikel ini bertujuan mengenal pasti dan mengkaji pola penggunaan BBM berteknologi dalam pengajaran guru TMUA. Selain itu, artikel ini juga melihat perbandingan perbezaan persepsi terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru bagi program TMUA berdasarkan LADAP PAK21. Secara khususnya artikel ini akan menjawab dua persoalan berikut:

1. Apakah pola penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA?
2. Adakah terdapat perbezaan penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA berdasarkan kehadiran guru ke LADAP PAK21?

Oleh itu, terdapat satu hipotesis bagi menjawab soalan kajian yang kedua di atas iaitu:

Ho1: Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara guru TMUA yang pernah menghadiri dan guru yang belum pernah menghadiri ke LADAP PAK21.

TAHFIZ MODEL ULUL ALBAB (TMUA)

Program Ulul Albab merupakan salah satu transformasi pendidikan di peringkat sekolah menengah dalam memartabatkan sistem pendidikan di Malaysia (Arniyuzie 2015). Program ini mula diperkenalkan di Sekolah Menengah Imtiaz Yayasan Terengganu sejak tahun 1999 dan kemudiannya diperluaskan di tiga buah Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) mulai tahun 2009 dengan menggabungkan pengajian sains, pengajian agama dan pengajian tahfiz. Melihat kepada sambutan yang baik dari masyarakat terhadap program ini, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) turut serta melaksanakan program Ulul Albab. Hasilnya, KPM telah menubuhkan 15 buah sekolah Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2014 sehingga tahun 2017. Penubuhan program TMUA ini memberikan penekanan kepada pembelajaran yang komprehensif dengan menggabungkan antara ilmu akademik dan ilmu agama dalam usaha melahirkan satu keperibadian insan yang seimbang dan menyeluruh selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Falsafah Pendidikan Islam.

Program TMUA merupakan salah satu inisiatif KPM dalam mengembangkan bakat dan potensi murid dengan menggabungkan aliran pendidikan tahfiz dengan aliran akademik. Sehingga kini, terdapat 15 buah sekolah menengah terpilih sedang melaksanakannya di Malaysia dengan menggunakan Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT). Program TMUA ini berpaksikan tiga gabungan pendekatan iaitu Quranik, Ijtihadik dan Ensiklopedik. Ia bertujuan untuk melahirkan murid yang dapat menghafaz 30 juzuk Al-Quran dalam tempoh lima tahun persekolahan di sekolah menengah (KPM 2016). Pembentukan program sebegini bertujuan membangunkan murid agar menjadi insan yang kamil (Muhd Zulhilmi et al. 2019a) dan menyediakan diri mereka agar mampu bersaing di peringkat global (Mohd Faiz 2020) dalam usaha menjadikan negara Malaysia sebagai hub pendidikan Islam bertaraf dunia dengan menawarkan sistem pendidikan yang seimbang, progresif dan dinamik.

Laporan pemerhatian semasa Pemeriksaan Penarafan Pelaksanaan TMUA mendapati guru TMUA kurang menggunakan BBM berbentuk audio mahupun visual berkaitan Qiraat al-Quran sedangkan pihak sekolah

menyediakan sumber pendidikan yang berkaitan (Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti 2017). Selain itu, guru TMUA kurang memberikan perhatian dalam aplikasi teknologi dalam Pengajaran mereka (Mohamad Marzuqi & Azmil 2017). Ini adalah kerana pengajaran yang berkesan adalah pengajaran yang mempunyai elemen interaktif (Kamarul Azmi & Ab. Halim 2007), kreatif dan reflektif (Siti Noor Aneeis & Nurahimah, 2020) dalam usaha melahirkan murid yang mempunyai kemahiran berfikir aras tinggi (Azmil & Nurul Syafiq 2019; Siti Noor Aneeis & Nurahimah 2020). BBM yang disediakan oleh guru perlu diberikan penekanan agar pelaksanaan pengajaran di dalam bilik darjah dapat memberi impak yang baik kepada murid dan guru. Penyediaan BBM sebelum pengajaran kurang mendapat perhatian oleh guru (Mohd Jamalil et al. 2017; Mohamad Marzuqi et al. 2016; Siti Noor Aneeis & Nurahimah 2020), sedangkan guru perlu mempelbagaikan penggunaan BBM bagi merangsang deria murid dalam pengajaran hafazan Al-Quran (Muhammad Muhsin 1994; Al-Ahwani 1995; Abu Al-Fida' 2006). Situasi ini memerlukan perhatian yang sewajarnya oleh guru dalam mempelbagaikan penggunaan BBM semasa pengajaran guru bagi memastikan deria murid dapat dijana sebaiknya semasa pembelajaran di dalam bilik darjah.

Selain itu, kecenderungan majoriti guru TMUA menggunakan kaedah tasmik secara meluas (Misnan et. al. 2014) serta kaedah talaqqi musyafahah dalam pengajaran hafazan. Kaedah tradisional yang diamalkan oleh guru TMUA semasa pengajaran hafazan kurang menepati bagi mencapai matlamat yang disasarkan (Nor Musliza & Mokmin 2014). Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti Negeri Perlis mendapati belum ada kaedah terkini yang digunakan oleh guru TMUA yang seiring dengan peredaran zaman. Di samping itu, guru TMUA kurang memberikan perhatian dalam aplikasi teknologi dalam pengajaran mereka (Mohamad Marzuqi & Azmil, 2017) dan situasi ini menjadikan pengajaran di dalam bilik darjah tidak mampu menarik minat murid.

METODOLOGI KAJIAN

Metodologi penyelidikan merupakan perancangan umum bagaimana sebuah kajian itu ingin dijalankan denan menghasilkan dapatan yang berkualiti untuk dimanfaatkan bersama (Siti Adibah & Siti Zubaidah, 2018). Ia merupakan aspek yang penting dalam memastikan sebuah kajian itu berada pada landasan yang betul.

Artikel ini menggunakan bentuk kajian tinjauan (survey) dengan menggunakan kaedah deskriptif (Neuman 2011). Kajian ini dimulakan dengan merangka hipotesis diikuti dengan pengumpulan data kajian dan

disusuli dengan analisis secara empirikal. Kajian ini menggunakan tinjauan keratan lintang (cross-sectional survey) dimana kutipan data hanya dilakukan sekali sahaja daripada suatu sampel dalam satu masa (Creswell 2012). Dalam artikel ini, pengkaji menggunakan pendekatan kuantitatif bagi mengukur pola penggunaan BBM berteknologi dalam pengajaran guru TMUA serta melihat perbandingan perbezaan terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA berdasarkan LADAP PAK21.

Keseluruhan populasi guru yang mengajar mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran berjumlah 73 orang di salah sebuah sekolah yang melaksanakan program TMUA di zon utara Malaysia. Borang soal selidik telah diedarkan kepada keseluruhan populasi guru namun hanya 37 borang soal selidik yang berjaya dikembalikan. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 7 borang telah digugurkan kerana tidak lengkap. Oleh itu, sampel kajian ini terdiri daripada 30 orang guru (18 orang lelaki & 12 orang perempuan) yang mengajar mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran. Majoriti guru berumur 24-30 tahun (75%) dan selebihnya berumur antara 32-46 tahun (25%). Majoriti guru adalah guru novis (96.7%) dan belum menjalani kursus ikhtisas (90%).

Nilai Alpha Cronbach yang diperolehi set soal selidik guru adalah tinggi iaitu pada aras 0.768. Data-data yang diperolehi daripada borang soal selidik diproses dan dianalisis menggunakan program Statistical Package For The Social Science 22.0 (SPSS 22.0) dengan menggunakan statistik deskriptif seperti min, sisihan piawai dan Ujian-t. Pola penggunaan BBM berteknologi diukur berdasarkan nilai min bagi skala Likert yang diperolehi daripada jawapan setiap responden. Skala Likert yang digunakan ialah Sangat Tidak Setuju (STS) dengan skor 1 hingga kepada Sangat Setuju (SS) dengan skor 5. Nilai skor min yang diperolehi kemudiannya dikategorikan kepada tiga tahap iaitu tahap rendah, tahap sederhana dan tahap tinggi (Nunally, 1978). Skala interpretasi yang digunakan bagi min dalam artikel ini adalah sebagaimana berikut:

- 1.0 – 2.3 (Tahap Rendah)
- 2.4 – 3.7 (Tahap Sederhana)
- 3.8 – 5.0 (Tahap Tinggi)

Artikel ini melibatkan satu set soal selidik iaitu Set Soal Selidik Guru. Pembinaan instrumen adalah berdasarkan Model Penilaian CIPP (Stufflebeam 2007) yang telah diadaptasikan daripada kajian Mohd Zailani (2018) dan diubahsuai berdasarkan kesesuaian terhadap tajuk dan objektif kajian. Instrumen ini telah disemak oleh tujuh orang panel pakar penilai instrumen yang terdiri daripada pensyarah kanan di universiti awam,

pensyarah di institut pendidikan guru, pembuat dasar di kementerian pendidikan dan guru cemerlang di sekolah TMUA. Nilai Alpha Cronbach yang diperolehi set soal selidik ini adalah tinggi iaitu pada aras 0.837. Hasil dapatan menunjukkan nilai skor min keseluruhan pada tahap yang tinggi iaitu 4.33.

DAPATAN DAN PERBINCANGAN KAJIAN

Pola Penggunaan BBM Berteknologi Dalam Kalangan Guru TMUA

Penggunaan teknologi merupakan jalan pintas dalam memastikan kualiti pengajaran guru. Lima item digunakan dalam mengenal pasti pola penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA. Jadual 1 memaparkan nilai skor min bagi setiap item.

Jadual 1: Pola penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA

Bil.	Item	Min	Sisihan Piawai	Tahap
C20	Penggunaan BBM berteknologi menambahkan minat murid terhadap pengajaran tahfiz Al-Quran	4.40	.77	Tinggi
C21	Saya boleh menggunakan bahan multimedia dalam pengajaran tahfiz Al-Quran	3.90	.88	Tinggi
C22	Saya mahir menggunakan peralatan teknologi (audio, video, perisian/ <i>software</i> , komputer) ketika pengajaran tahfiz Al-Quran	3.57	.89	Sederhana
C23	Saya sentiasa menggunakan BBM berteknologi ketika pengajaran tahfiz Al-Quran	3.00	.87	Sederhana
C24	Saya sentiasa menggunakan aplikasi BBM yang terkini dan sesuai dengan keperluan semasa murid	3.23	1.10	Sederhana
Nilai Min Keseluruhan		3.62		

Secara keseluruhannya, hampir semua item pada bahagian ini mempunyai nilai skor pada tahap yang sederhana (3.62). Ini jelas menunjukkan bahawa pola penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru secara keseluruhannya adalah pada tahap sederhana. Hasil dapatan ini didapati

selari dengan kajian Syed Khalid (2018) dimana penggunaan teknologi berada pada tahap sederhana walaupun mempunyai persepsi yang tinggi terhadap penggunaan teknologi. Walaupun dapatan menunjukkan guru mempunyai persepsi yang tinggi terhadap penggunaan teknologi dan mempunyai keupayaan dalam menggunakan BBM berteknologi pada tahap yang tinggi namun sumber BBM, kekerapan dan penggunaan BBM berteknologi serta sesuai dengan keperluan murid berada pada tahap sederhana.

Item C20 yang berhubung dengan penggunaan BBM berteknologi meningkatkan minat murid terhadap pengajaran tahfiz Al-Quran dengan catatan skor min tertinggi 4.40. Dapatan ini selari dengan kajian Muhd Zulhilmi et al. (2019b) mendapati guru yang mahir menggunakan BBM berteknologi berupaya meningkatkan minat murid. Dapatan ini juga mendapati guru TMUA yang memiliki pengetahuan dalam penggunaan BBM adalah penting serta mampu menarik minat murid. Selain itu, pengkaji turut berpandangan bahawa guru TMUA memiliki sikap yang positif dan sentiasa ingin meningkatkan kemahiran dan pengetahuan semasa dalam mengolah kaedah pengajaran yang menarik minat murid dalam pembelajaran mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran. Item C21 yang memerihalkan penggunaan BBM berteknologi oleh guru dengan catatan skor min 3.90. Ini menunjukkan bahawa guru mempunyai persepsi yang tinggi terhadap penggunaan BBM berteknologi. Di samping itu, dapatan mendapati bahawa guru-guru TMUA mempunyai keupayaan dalam menggunakan BBM berteknologi pada tahap yang tinggi. Dapatan ini selari dengan kajian Siti Fatimah dan Ab. Halim (2010) yang menunjukkan bahawa guru Pendidikan Islam sekolah rendah (j-QAF) turut mempunyai persepsi yang tinggi dalam penggunaan BBM berteknologi.

Berhubung dengan kemahiran guru dalam menggunakan BBM berteknologi menerusi item C22, dapatan menunjukkan skor min 3.57. Dapatan ini selari dengan kajian Muhd Zulhilmi et al. (2020) yang menekankan keupayaan guru dalam menghasilkan pengajaran yang interaktif menggunakan BBM. Hasil dapatan mendapati bahawa guru TMUA yang berkemahiran menggunakan BBM mempengaruhi kekerapan penggunaannya dalam pengajaran guru. Di samping itu, hubungan yang baik antara dua kumpulan guru ini juga memainkan peranan penting dan saling lengkap melengkapi antara satu dengan yang lain.

Hubungan yang baik antara guru novis dan guru berpengalaman memungkinkan perkongsian bijak antara mereka berlaku dengan perkongsian teknik dan bahan oleh guru berpengalaman dalam menghasilkan keberkesanan dalam pengajaran. Dapatan ini menyokong kajian Nor Hayati Fatmi (2013) yang menunjukkan keupayaan guru mempunyai hubungan yang signifikan dengan keberkesanan pengajaran

guru. Hal ini bukan sahaja dapat menghasilkan keberkesanan dalam pengajaran guru novis malah dapat meningkatkan keyakinan dan efikasi guru novis dalam menghadapi suasana pengajaran yang pelbagai. Dapatan ini selari dengan kajian Radziah (2013) yang menunjukkan kepentingan LADAP di sekolah yang dianjurkan oleh guru berpengalaman terhadap kumpulan guru novis.

Kekerapan penggunaan BBM berteknologi bergantung sepenuhnya kepada sikap dan kemahuan guru itu sendiri. Sehubungan dengan itu, item C23 menunjukkan bahawa kekerapan penggunaan BBM dalam pengajaran guru berada pada tahap sederhana (3.00). Guru seharusnya bersiap sedia dengan BBM sebelum memulakan pengajaran mereka. Dapatan ini selari dengan kajian Mohamad Marzuqi dan Azmil (2017) mendapati guru kurang memberikan perhatian BBM yang menggunakan aplikasi teknologi dalam pengajaran mereka. Dapatan ini turut disokong oleh Mohd Jamalil et al. (2017) dan Siti Noor Aneeis dan Nurahimah (2020) yang menyentuh perihal penyediaan BBM sebelum pengajaran kurang mendapat perhatian guru.

Situasi ini dapat dilihat apabila guru TMUA lebih cenderung menggunakan kaedah tradisional (Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti Negeri Perlis, 2017) berbanding kaedah-kaedah terkini yang selari dengan perkembangan semasa. Ini turut diakui oleh Mohamad Marzuqi et al., (2016) yang melihat majoriti guru tahfiz lebih cenderung menggunakan kaedah tasmik dan talaqqi musyafahah dalam pengajaran mereka. Guru seharusnya bersiap sedia dengan BBM sebelum memulakan pengajaran mereka. Dapatan ini turut disokong oleh Mohd Jamalil et al. (2017) yang menyentuh perihal penyediaan BBM sebelum pengajaran kurang mendapat perhatian guru.

Sungguhpun begitu, pengkaji berpandangan bahawa sumber BBM bagi mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran masih terhad berbanding dengan mata pelajaran-mata pelajaran lain yang telah sekian lama berada di dalam pasaran. Ini adalah kerana kedua-dua mata pelajaran ini mula diperkenalkan dalam kurikulum kebangsaan mulai tahun 2014 dan dilaksanakan secara berperingkat. Ini selari dengan dapatan kajian Mohamad Marzuqi dan Azmil (2017) yang menegaskan bahawa sumber BBM dalam bidang tahfiz adalah terhad.

Persepsi guru terhadap pola penggunaan BBM terkini dan sesuai dengan keperluan semasa murid menerusi item C24 menunjukkan skor min 3.00. Guru TMUA perlu mempelbagaikan penggunaan BBM dalam pengajaran mereka. Dalam konteks ini, guru perlu bijak dalam menentukan, menyesuaikan dan mengolah BBM agar ia bersesuaian dengan kehendak dan citarasa murid. Guru TMUA disarankan agar

menggunakan teknologi moden dalam menyediakan BBM dalam usaha menarik minat murid. Ini adalah kerana keberkesanan penggunaan BBM berteknologi dalam pengajaran bergantung sepenuhnya kepada kemahiran dan sikap guru. Oleh itu, pengkaji bersetuju dengan saranan Hasan Nuruddin (2020) yang menggalakkan guru TMUA perlu menyesuaikan pengajaran mereka menggunakan teknologi dalam BBM yang dihasilkan agar ia sesuai dengan keperluan murid.

Penyediaan BBM merupakan persediaan yang penting sebelum memulakan pengajaran di dalam bilik darjah. Hasil kajian turut menunjukkan bahawa BBM berteknologi dapat membantu guru meningkatkan kualiti pengajaran mereka (Norlizah et al. 2017). Justeru guru harus peka dengan perubahan semasa yang berlaku dalam dunia pendidikan. Kelebihan teknologi dalam pendidikan perlu dimanfaatkan oleh guru kerana ia dapat membantu dalam usaha memperkasakan pengajaran guru. Faedah yang diperolehi dengan menjadikan teknologi sebagai medium BBM di dalam pengajaran harus dimanipulasikan semaksima mungkin kerana banyak kebaikan penggunaan teknologi dalam pengajaran guru (Kamarul Azmi & Ab. Halim 2007) dan ia dapat merangsang deria melihat, mendengar, menulis dan membaca murid (Al-Ahwani 1955; Muhammad Muhsin 1994).

Perbandingan perbezaan persepsi terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA berdasarkan LADAP PAK21

Ho1: Tidak terdapat perbezaan min yang signifikan antara guru yang pernah menghadiri dan guru yang belum pernah menghadiri ke LADAP PAK21.

Hipotesis ini dikemukakan bertujuan untuk melihat sama ada perbezaan yang signifikan dalam skor min persepsi terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru bagi program TMUA berdasarkan LADAP PAK21. Ujian-t digunakan untuk menguji hipotesis tentang min populasi apabila nilai sisihan piawai populasi adalah tidak diketahui. Ujian-t telah dijalankan untuk menentukan sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan antara pembolehubah bersandar dengan pembolehubah bebas.

Jadual 2: Perbandingan perbezaan persepsi terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru TMUA berdasarkan LADAP PAK21

D.V	LADAP 21	N 30	Min	S.D	Nilai -t	Nilai -p
Penggunaan BBM	Pernah	13	3.80	0.55	1.33	1.94

berteknologi	Belum pernah	17	3.48	0.71
--------------	--------------	----	------	------

*signifikan pada tahap $p < 0.05$

Merujuk kepada Jadual 2, didapati nilai t bagi perbandingan persepsi antara guru yang pernah menghadiri dan guru yang belum pernah menghadiri ke LADAP PAK21 ialah $t = 1.333$ dan nilai $p = 0.194$. Tahap signifikan ini adalah lebih besar daripada 0.05 ($p = 0.194 > 0.05$). Oleh itu, hasil ujian- t telah gagal menolak hipotesis nul (H_0). Hal ini bermaksud tidak terdapat perbezaan yang signifikan min antara guru yang pernah menghadiri (min = 3.80) dan guru yang belum pernah menghadiri (min = 3.48) ke LADAP PAK21. Hal ini selari dengan cadangan kajian oleh Nor Hayati Fatmi (2013) dan Ahamad Rahim (2012) bahawa LADAP dalam kalangan guru perlu dipertingkatkan ke arah keberkesanan pengajaran guru di dalam bilik darjah.

Dalam kajian ini, penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru yang pernah menghadiri LADAP PAK21 berada pada tahap yang tinggi berbanding guru yang belum pernah menghadiri LADAP PAK21. Walau bagaimanapun, tiada perbezaan yang signifikan guru yang pernah menghadiri LADAP PAK21 dalam penggunaan BBM berteknologi. Hal ini mungkin disebabkan majoriti guru merupakan guru novis yang mempunyai pengalaman mengajar kurang dari tiga tahun dan belum menjalani kursus ikhtisas. Pengkaji berpandangan bahawa guru-guru TMUA ini mempunyai persepsi dan keupayaan yang tinggi terhadap penggunaan BBM berteknologi memandangkan majoriti lingkungan umur mereka 24-30 tahun (75%) dan mempunyai keupayaan dalam pembelajaran sendiri. Hal ini selari dengan pandangan Li (2019) yang menunjukkan faktor umur mempengaruhi tahap keupayaan pembelajaran sendiri seseorang individu. Oleh itu, pengkaji berpandangan bahawa guru perlu menggunakan aplikasi teknologi terkini dalam penyampaian mereka bagi merangsang deria murid dalam usaha mewujudkan pembelajaran interaktif semasa Pengajaran dengan menggunakan aplikasi teknologi (Kamarul Azmi & Ab. Halim 2007; Nor Musliza & Mokmin 2014).

KESIMPULAN

Secara keseluruhannya, pengkaji mendapati bahawa amalan penggunaan BBM berteknologi dalam kalangan guru dan murid pada tahap sederhana. Walaupun dapatan kajian menunjukkan guru mempunyai persepsi yang tinggi terhadap penggunaan BBM berteknologi dalam meningkatkan minat murid dan mempunyai keupayaan dalam menggunakan BBM berteknologi pada tahap yang tinggi namun kemahiran, kekerapan dan penggunaan

BBM terkini dan sesuai dengan keperluan murid berada pada tahap sederhana. Sungguhpun begitu, tidak dapat disangkal juga terdapat beberapa isu dan cabaran dalam meningkatkan kompetensi guru TMUA dalam penggunaan BBM berteknologi. Ini adalah kerana kemampuan dan keupayaan guru itu sendiri amat penting dalam meningkatkan kecekapannya dalam pengolahan dan penggunaan BBM berteknologi. Oleh itu, sumber kemudahan BBM berteknologi di sekolah perlu disediakan dan diselia dengan baik agar penggunaannya berada pada tahap yang optimum dan selari dengan peredaran zaman.

Kajian ini turut memberikan cadangan penambahbaikan kepada beberapa pihak terutamanya KPM, pentadbir sekolah dan guru. Pihak KPM harus menyediakan peluang dan dana khas bagi membolehkan guru-guru mempertingkatkan kompetensi mereka dalam pengolahan dan penggunaan BBM teknologi. Pihak KPM harus mengisi ruang-ruang keperluan dalam kalangan guru TMUA dalam memupuk minat serta galakan terutamanya dalam usaha mempelbagaikan BBM berteknologi khususnya dalam mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran.

Pada masa yang sama juga, pihak sekolah seharusnya mengambil inisiatif dengan menganjurkan siri-siri LADAP secara berterusan dan konsisten. Aktiviti sebegini mampu menjadi medium perkongsian bijak dalam kumpulan guru novis dan guru berpengalaman dengan berkongsi tips dan teknik dalam menghasilkan BBM yang relevan dan bersesuaian. Di samping itu, para pentadbir sekolah perlu memberikan galakan dan rangsangan kepada guru-guru agar memanfaatkan penggunaan teknologi dalam pengajaran di dalam bilik darjah.

Manakala guru TMUA seharusnya memiliki sikap yang positif dan sentiasa ingin meningkatkan pengetahuan semasa dan kemahiran dalam mengolah BBM yang dapat menarik minat murid dalam pembelajaran mata pelajaran Hifz Al-Quran dan Maharat Al-Quran. Kumpulan guru novis juga perlu memainkan peranan yang proaktif dalam mempelbagaikan kaedah pengajaran selari dengan perkembangan generasi murid alaf baru ini dengan menimba pengalaman dan mengadakan perbincangan bersama kumpulan guru berpengalaman untuk menghasilkan BBM yang menepati kehendak dan citarasa murid. Langkah ini perlu diteruskan dengan mewujudkan kolaborasi guru novis bersama guru berpengalaman untuk menghasilkan satu modul khusus yang menggunakan BBM berteknologi

RUJUKAN

Abdul Rasid Jamian & Hasmah Ismail. 2013. Pelaksanaan pembelajaran menyeronokkan dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu. *Malay Language Educational Journal (MyLEJ)* 3(@): 49-63.

- Abu Al-Fida'. 2006. *Kaifa nahfazul Quran*. Al-Qahirah: Dar al-Salam.
- Ahamad Rahim. 2012. Penilaian pelaksanaan kurikulum sejarah menengah rendah tingkatan dua. Tesis PhD, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Al-Ahwani, Ahmad Fuad. 1995. *At tarbiyyah fil islam aw ta'alim fi ra'yil Qabisi*. Al-Qahirah: Darul Fikr al-Araby.
- Arniyuzie Mohd Arshad. 2015. Ulasan sistematik: Program ulul albab dalam sistem pendidikan di Malaysia. *Jurnal Kurikulum & Pengajaran Asia Pasifik* 3(4): 22-35.
- Azizi Jaafar. 2015. Penilaian pelaksanaan kurikulum pendidikan Islam sekolah menengah berasaskan Model Context-Input-Process-Product (CIPP). Tesis PhD, Universiti Utara Malaysia.
- Azmil Hashim, & Nurul Syafiq Samsudin. 2019. Level of critical thinking skills among students of tahfiz school. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE)* 8(7): 172-174.
- Creswell, J. W. 2012. *Educational Research: Planning, Conducting and Evaluating Quantitative and Qualitative Research* (4th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Ghazali Yusri Abd Rahman. 2012. Penilaian kemahiran lisan dalam kurikulum bahasa arab di Universiti Teknologi Mara (UiTM). Tesis PhD, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Islam Husein Salameh Shatnawi. 2014. Penilaian kurikulum Bahasa Arab Al-Azhar di Sekolah Menengah Agama Tinggi Johor, Malaysia. Tesis PhD, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Jemaah Nazir dan Jaminan Kualiti Negeri Perlis. 2017. *Dapatan pemeriksaan penarafan pelaksanaan Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) Tahun 2017*.
- Kamarul Azmi Jasmi, Mohd Faez Ilias, Ab. Halim Tamuri, & Mohd Izham Mohd Hamzah. 2011. Amalan penggunaan bahan bantu mengajar dalam kalangan Guru Cemerlang Pendidikan Islam sekolah menengah di Malaysia. *Journal of Islamic and Arabic Education* 3(1): 59-74.
- Kamarul Azmi Jasmi, & Ab. Halim Tamuri. 2007. *Pendidikan Islam: Kaedah P&P (edisi kedua)*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Hassan Nudin A. Hamid. Mac, 2020. *Visi dan halatuju TMUA dalam sistem pendidikan negara*. Pembentangan ini sempena Pesta Buku Selangor pada 2 Mac 2020 di Shah Alam Convention Centre Mall, Shah Alam.

- Li, K. 2019. *MOOC learners' demographics, self-regulated learning strategy, perceived learning and satisfaction: A structural equation modeling approach*. Computers & Education 132: 16-30.
- Misnan Jemali, Ab. Halim Tamuri & Azmil Hashim. 2014. Kaedah pengajaran al-Quran sekolah menengah kebangsaan di negeri Perak. *International Jurnal of Islamic Studies and Arabic Language Education* 1(1): 35-44.
- Mohamad Marzuqi Abd. Rahim, & Azmil Hashim. 2017. Pendekatan pengajaran dalam kalangan pensyarah tahfiz Al-Quran di Malaysia. *Jurnal Perspektif : Special Issue* 1: 79-88.
- Mohd Faiz Mohd Yaakob. 2020. *Perancangan dan Dasar Pendidikan di Malaysia*. Jitra: Kenari Heritage Trading.
- Mohd Izham Mohd Hamzah, & Mohd Sirat. 2018. Tahap pelaksanaan latihan dalam perkhidmatan dan hubungannya dengan pengalaman mengajar serta kekerapan menghadiri latihan guru Sekolah Rendah Berprestasi Tinggi di Putrajaya. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 43(1): 17-23.
- Mohd Jamalil Ismail, Sabri Mohamad, Tengku Intan Zarina Tengku Puji, & Nor Hafizi Yusof. 2017. Strategi kecemerlangan institusi pendidikan tahfiz Al-Quran: Satu tinjauan literatur. *Jurnal Islam dan Masyarakat Kontemporari* 15: 55-65.
- Mohamad Marzuqi Abd. Rahim, Ahmad Yussuf, Abd. Hadi Borham, & Muhammad Akramin Kamarul Zaman. 2016. Amalan pengajaran pensyarah tahfiz Al-Quran di Malaysia. *Journal of Islamic Educational Research (JIER) Special Issue* 1: 11-20.
- Mohd Zailani Ismail. 2018. Penilaian Program Ijazah Sarjana Muda Perguruan (PISMP) Pendidikan Islam di Institut Pendidikan Guru Malaysia. Tesis PhD, Universiti Utara Malaysia.
- Mohd Muslim Md Zalli, Hasniza Nordin, & Rosna Awang Hashim. 2020. Online self-regulated learning strategies in MOOCs: A measurement model. *International Journal of Emerging Technologies in Learning* 15(08): 255-263.
- Muhammad Muhsin Syeikh Ahmad. 1994. *Al-Quran dan cara-cara menghafaz*. Shah Alam: Perpustakaan Darul Quran.
- Muhd Zulhilmi Haron, Mohamad Khairi Haji Othman, & Mohd Isha Awang. 2019a. Keperluan penilaian pelaksanaan kurikulum Tahfiz Model Ulul Albab (TMUA) Sekolah Menengah Kementerian Pendidikan Malaysia. *Practitioner Research* 1: 289-316.
- Muhd Zulhilmi Haron, Mohamad Khairi Haji Othman, & Mohd Isha Awang. 2019b. Technology-assisted teaching aids in teaching and learning: Evidence from the Malaysian Tahfiz Ulul Albab Model

- (TMUA). *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering* 8(12): 4401-4404.
- Muhd Zulhilmi Haron, Mohd Muslim Md Zalli, Mohamad Khairi Othman, & Mohd Isha Awang. 2020. School's facilities and achievement of students in Ulul Albab Model Tahfiz schools in Malaysia: A mediating roles of satisfaction. *International Journal Of Scientific & Technology Research* 9(2): 3026-3030.
- Neuman, W. L. 2011. Social research methods: Quantitative and qualitative approaches. (7th ed.). Needham Height, MA: Allyn and Bacon.
- Nor Musliza Mustafa, & Mokmin Basri. 2014, Jun. Perbandingan kaedah hafazan Al-Quran tradisional dan moden: Satu kajian awal. *Proceeding of the Social Sciences Research*, hlm. 827-834.
- Nor Hayati Fatmi Talib. 2013. Penilaian pelaksanaan kurikulum TITAS di Politeknik Kementerian Pengajian Tinggi Malaysia. Tesis PhD, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Norlizah Che Hassan, Fathiyah Mohd Fakhruddin, Ahmad Fauzi Mohd Ayub, Lukman Abd. Mutalib, & Wan Marzuki Wan Jaafar. 2017. Minat murid yang mengikuti aliran tahfiz dan bentuk sokongan yang diterima. *Journal of Humanities, Language, Culture and Business* 1(2): 67-78.
- Nunally, J. C. 1978. *Psychometric theory*. New York: Mc. Graw Hill Book Company.
- Radziah Abd. Aziz. 2013. Sikap guru novis terhadap program pembangunan staf di sekolah. Kertas Projek Sarjana. Universiti Teknologi Malaysia.
- Siti Adibah Abu Bakar, & Siti Zubaidah Ismail. 2018. Pengurusan mualaf di Malaysia: Kerjasama dinamik antara agensi kerajaan dan bukan kerajaan. *Journal Al-'Abqari* 16: 133-155.
- Siti Fatimah Ahmad & Ab. Halim Tamuri. 2010. Persepsi guru terhadap penggunaan bahan bantu mengajar berasaskan teknologi multimedia dalam pengajaran j-QAF. *Journal of Islamic and Arabic Education* 2(2): 53-64.
- Siti Noor Aneeis Hashim & Nurahimah Mohd Yusoff. 2020. The use of reflection-for-action in planning English Language lesson at primary school. *Universal Journal of Educational Research* 8(4): 1475-1482.
- Stufflebeam, D.L. 2003. *The CIPP Model for Program Evaluation*. Boston: Kluwer-Nijhoff Publications.
- Syed Khalid Syed Idrus. 2018. *Penilaian Program Ijazah Sarjana Muda Perguruan (PISMP) Matematik di Institut Pendidikan Guru Malaysia zon utara*. Tesis PhD, Universiti Utara Malaysia.

Muhd Zulhilmi Haron
*Corresponding author
Pelajar Ijazah Kedoktoran
Pusat Pengajian Pendidikan dan Bahasa Moden
Universiti Utara Malaysia
Emel: mizhar1411@yahoo.com

Mohd Muslim Md Zalli
Pensyarah
Fakulti Pembangunan Manusia
Universiti Pendidikan Sultan Idris
Emel: muslim@fpm.upsi.edu.my

Siti Noor Aneeis Hashim
Pelajar Ijazah Kedoktoran
Pusat Pengajian Pendidikan dan Bahasa Moden
Universiti Utara Malaysia
Emel: iqzaneeis@gmail.com

Ahmad Rusli Abdul Gani
Pelajar Ijazah Kedoktoran
Fakulti Pengurusan dan Ekonomi
Universiti Pendidikan Sultan Idris
Emel: rusliabd@gmail.com

Ismail Salleh
Guru Cemerlang
Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Kedah
Emel: ismail821621@gmail.com

Al-Hikmah 12(2) 2020: 19-34

Sumbangan Guru Pendidikan Islam dalam Amalan Bimbingan dan Kaunseling Terhadap Pelajar dan Rakan Guru di Sekolah

The Contribution of Islamic Education Teachers in the Practice of Guidance
and Counselling to Students and Teachers in Schools

*RUSLAN HASSAN
FARID MAT ZAIN
KASEH ABU BAKAR
AZMUL FAHIMI KAMARUZAMAN

ABSTRAK

Guru Pendidikan Islam (GPI) memainkan peranan yang penting dalam penglibatan setiap aktiviti yang dirancang oleh pengurusan sekolah. Guru bukan hanya memberikan fokus kepada pengajaran dan pembelajaran dalam kelas, tetapi perlu bergiat aktif dalam membantu pelajar dan rakan guru. Oleh itu, makalah ini membincangkan sumbangan GPI dalam amalan bimbingan dan kaunseling terhadap pelajar dan guru di sekolah. Kajian dilaksanakan secara tinjauan (survey) dan data dikumpulkan menerusi soal selidik dari 60 orang dari keseluruhan 200 GPI di daerah Petaling Utama Selangor. Kajian menunjukkan GPI memberi lima sumbangan yang paling tinggi kepada pelajar dan guru iaitu dari segi minat, sentiasa berjumpa, turut membantu, bekerjasama dan berbincang dengan pelajar dan guru. Justeru, penglibatan GPI dalam amalan bimbingan kaunseling di sekolah perlu diketengahkan dalam membantu kaunselor dan rakan-rakan guru untuk memudahkan pengurusan sekolah. Akhir sekali, implikasi kajian diperincikan agar GPI juga mampu memberikan sumbangan kepada bidang kaunseling sama ada secara langsung atau tidak langsung kepada organisasi sekolah dan bukan semata-mata mengharapkan peranan dari pihak kaunselor sahaja dalam pembentukan sahsiah pelajar.

Kata kunci: *Guru Pendidikan Islam, Bimbingan dan Kaunseling, Kaunseling Islam, Guru, Pelajar*

ABSTRACT

Islamic Education Teachers (GPI) play an essential role in the involvement of every activity planned by the school management. Teachers in schools not only

focus on teaching and learning in the classroom, but also need to be active in helping students and fellow teachers. Therefore, this article discusses the contribution of GPI in the practice of guidance and counselling to students and teachers in schools. This study uses the method of survey and the data are obtained through questionnaires from 60 out of 200 teachers in the district of Petaling Utama Selangor. The study shows that the GPI gives the five highest contributions to students and teachers, namely in terms of interest, constant meeting, help, cooperate, and discuss with students and teachers. Thus, this study shows that GPI's involvement in the practice of counselling guidance in schools should be highlighted in helping counsellors and fellow teachers facilitate school management. Finally, the study's implications are detailed so that GPI is also able to contribute to the field of counselling either directly or indirectly to the school organisation and not merely expect the role of counsellors only in the formation of student personality.

Keywords: *Islamic Education Teacher, Guidance and counselling, Islamic Counselling, Teacher, Student*

PENDAHULUAN

Bimbingan dan kaunseling merupakan satu perkhidmatan profesional yang dilakukan oleh seorang kaunselor yang berkelayakan dalam bidang kaunseling. Kaunseling merupakan satu ilmu bagi menolong, membantu dan membimbing orang mengenal dan membetulkan dirinya semula atau lebih tepat lagi bimbingan dan kaunseling adalah suatu proses pendidikan dan pembelajaran (Zaiton 2005; Khamariah 2005; Muhd Mansur 1986). Kesungguhan kerajaan untuk menjadikan kaunseling sebagai satu profesion di Malaysia tercapai apabila kerajaan meluluskan undang-undang berkaitan dengan Akta Kaunselor 1998 (Undang-Undang Malaysia 1998). Hasilnya hanya kaunselor yang berdaftar sahaja dibenarkan untuk menjalankan perkhidmatan kaunseling secara profesional dan menggunakan nama jawatan sebagai kaunselor. Namun demikian, seharusnya semua pendidik khususnya Guru Pendidikan Islam (GPI) mempunyai kemahiran yang baik dalam bidang kaunseling. Mereka sering menjadi sumber rujukan para pelajar Islam untuk menyelesaikan pelbagai masalah khususnya dalam perkara yang berkaitan dengan pendidikan, kerohanian, keagamaan, peribadi dan kekeluargaan.

Menurut Aziz (1993), Kamal (1995) dan Rizal (2009), kaunseling Islam bukan sahaja mencakupi soal-soal kejiwaan semata-mata tetapi turut merangkumi hal yang berhubung dengan ketuhanan, alam akhirat, dosa dan pahala, syurga, neraka, hari kiamat dan qadak dan qadar. Dengan ini, matlamat kaunseling Islam bukan sahaja untuk mendapat kesejahteraan hidup di dunia tetapi juga untuk kesejahteraan kehidupan hingga ke akhirat. Matlamat kaunseling ini sesuai dengan peranan guru yang bukan